

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: VEKP-Voortgangsrapport 2021 – Rapport over de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies, en de voortgang van doelstellingen en maatregelen

Samenvatting

Middels een jaarlijks voortgangsrapport wordt de Vlaamse regering geïnformeerd over de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies, en de voortgang van doelstellingen en maatregelen. Voorliggend VEKP-voortgangsrapport is het eerste in het kader van het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP).

In 2019 wordt een daling van de totale Vlaamse broeikasgasemissies (ETS & non-ETS) vastgesteld met 11% ten opzichte van 1990 en 15% ten opzichte van 2005. De niet-ETS uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen daalde met 5% tussen 2005 en 2019: van 46,7 Mton CO₂-eq in 2005 tot 44,2 Mton CO₂-eq in 2019. Voor 2020 wordt een niet-ETS uitstoot ingeschat van 40,6 Mton CO₂-eq.

Wat betreft de niet-ETS doelstelling in de periode 2013-2020, zou Vlaanderen - op basis van een voorlopige inschatting van de emissies voor het jaar 2020 - met een vroeger opgebouwde bufferhoeveelheid aan Kyoto-eenheden haar volledige tekort kunnen dekken. In functie van de resultaten van de definitieve inventaris voor het jaar 2020 zal een eindevaluatie gemaakt worden voor de periode 2013-2020.

In dit voortgangsrapport wordt tevens gerapporteerd over de stand van zaken m.b.t. uitvoering van maatregelen uit het VEKP die betrekking hebben op de reductie van broeikasgassen in niet-ETS sectoren en het LULUCF-beleid.

In het eerste deel van dit voortgangsrapport wordt een analyse gemaakt van de evolutie van de broeikasgasemissies in het Vlaamse Gewest. Dit eerste deel van het voortgangsrapport sluit aan bij eerdere voortgangsrapporten die respectievelijk in 2016, 2018 en 2020 opgesteld werden in de context van de uitvoering van het Vlaams Mitigatieplan 2013-2020 (VMP). Specifiek voor de niet-ETS sectoren daalde de uitstoot met 5% tussen 2005 en 2019. In deze periode betekent dit een jaarlijkse gemiddelde reductie van 0,4%. Achter deze daling van 5% voor de niet-ETS sectoren gaan verschillende evoluties schuil bij de afzonderlijke sectoren.

De emissies in de sector transport (met 36% het grootste aandeel van niet-ETS emissies in 2019) bleven vrij stabiel tussen 2005 en 2019. De verhoogde brandstofefficiëntie van voertuigen, de introductie van alternatieve technologieën en een stijgend gebruik van biobrandstoffen hebben niet geleid tot een daling van de emissies in de transportsector omwille van de stijging van aantal voertuigkilometers.. In 2020 is het aandeel (4%) nieuw verkochte zero-emissiepersonenwagens sterker toegenomen ten opzichte van de voorgaande jaren. Een voorzichtige trendbreuk lijkt hiermee te zijn ingezet.

In de sector gebouwen (met een aandeel van 28% van de niet-ETS emissies in 2019) daalden de emissies met 22% in 2019 ten opzichte van 2005.

De uitstoot van de landbouwsector (met een aandeel van 16% van de niet-ETS emissies in 2019) bleef relatief stabiel over de periode 2005-2019.

De emissies van de niet-ETS industrie (met een aandeel van 15% van de niet-ETS emissies in 2019), stegen met 31% in de periode 2005 tot en met 2019. Dit wordt grotendeels verklaard door een stijging van de uitstoot van F-gassen, hetgeen hoofdzakelijk het gevolg is van het stopzetten van het gebruik van ozonafbrekende stoffen in koelinstallaties.

De sector afval (met een aandeel van 5% van de niet-ETS emissies in 2019) realiseerde een daling van 24% in de periode 2005-2019, voornamelijk door de reductie van stortgasemissies.

Op basis van de finale cijfers voor de jaren 2013 tot en met 2019, aangevuld met een inschatting voor het jaar 2020 wordt ook een evaluatie gemaakt van de realisatie van de Vlaamse niet-ETS emissiedoelstelling in de periode 2013-2020. Deze voorlopige inschatting wijst op een beperkt gecumuleerd tekort van ongeveer 2,5 Mton CO₂-eq voor de periode 2013-2020. Dit komt neer op een tekort van 0,7% van de totale emissieruimte van 352 Mton CO₂-eq voor de periode 2013-2020. Dit tekort zal aangevuld worden door gebruik te maken van de voorziene flexibiliteitsmechanismen.. De eindevaluatie voor de periode 2013-2020 zal in een volgende voortgangsrapport gebeuren, op basis van de definitieve cijfers voor het jaar 2020.

In het tweede deel van het rapport wordt een stand van zaken gegeven omtrent de inhoudelijke voortgang van de maatregelen rond niet-ETS en LULUCF uit het Vlaams Energie en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP). Dit tweede deel van het voortgangsrapport is het eerste rapport in de context van dit VEKP.

Van de 216 VEKP-maatregelen die in dit rapport worden behandeld zitten er 68 in de planningsfase, 42 maatregelen waren aangenomen (officieel goedgekeurd), voor 104 maatregelen was de implementatie reeds opgestart, en waren er 2 maatregelen al afgerond. Deze stand van zaken is gebaseerd op de bevraging van de beleidsdomeinen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van deze maatregelen.

Een overzicht van de 216 individuele maatregelen rond niet-ETS en LULUCF met de inhoudelijke voortgang in 2020 en een vooruitblik op 2021 wordt weergegeven in de bijlage bij dit voortgangsrapport.

Bijlagen bij deze mededeling:

- VEKP-Voortgangsrapport 2021
- Bijlage bij het VEKP-Voortgangsrapport 2021: voortgang van de individuele VEKP-maatregelen

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR